Grigore Constantinescu

Comuna

OARJA

PITEŞTI MMXV

OARJA

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din două sate: **Oarja**; Ceauşeşti.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDEŢULUI: 15 km.
SUPRAFAŢĂ: 38,6 km^2.
POPULAŢIE: 2.948 locuitori [1.480 M + 1.468 F] (2011).
Comună înfrăţită cu localitatea San Donato di Ninea [Italia].

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

•**Stănislăveşti** – 1692 aprilie 18 (JA). Satul Stănislăveşti, în aria căruia se consemna, prin document, prezenţa unui schit construit, la o dată neprecizată, de ieromonahul Daniil.

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului desființat, încorporat în Oarja, Stănislăvești, pe teritoriul căruia a existat schitul omonim, menționat la 18 aprilie 1692 și ctitorit de „Daniil ieromonah și de părinții lui popa Dobrotă".

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unei comunităţi umane pe teritoriul actual este atestată printr-un topor de piatră descoperit întâmplător pe raza satului Oarja.

TOPONIMIE:

- **Ceauşeşti** – toponim social format pe baza eponimului *Ceauşu*, la origine, apelativul *ceauş* cu sens multiplu: „curier, emisar oficial la turci; mai marele surugiilor de poştă; om de serviciu la cancelaria unei închisori" + sufixul colectiv *–eşti*, care indică organizarea socială pe bază de obşte a aşezării. Tradiţia orală atribuie întemeierea localităţii unui „ceauş" stabilit pe vatra satului actual, după retragerea unui grup de turci care au prădat şi incendiat casele din Dealul Siliştei.
- **Oarja** – toponim topografic format pe baza apelativului regional *oarjărie* ≈ „câmp semănat cu orz" [Hordeum]. Conform unei legende locale, numele satului provine din patronimicul *Oarje* – viteaz din oastea lui Mircea cel Bătrân, pe care voievodul l-a răsplătit cu o moşie în acest loc, pentru curajul său în timpul bătăliei de la Rovine.

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectură populară caracteristică aşezărilor din Câmpia înaltă a Piteştilor. Existenţa caselor vechi pe soclu plin, cu pivniţe şi gârlici este atestată documentar alături de casele înalte pe pivniţă, cu uşă de intrare la gârlici şi barbacane (deschizături înalte şi înguste pentru aerisire şi lumină) practicate în soclul masiv. Aceste tipuri de case erau dezvoltate în lung, cu patru sau şase goluri la faţada principală şi cu sală, uneori, pe trei laturi susţinută pe stâlpi din lemn, accesul spre etaj fiind dispus lateral; sala construită în consolă se închidea, în partea inferioară, printr-un pălimar de lemn. Planul etajului destinat locuirii era format din tindă şi camere laterale. Tipurile de case construite în perioada interbelică sunt joase, cu prispa în consolă şi cu foişor de scară plasat pe axul faţadei. Amplul decor traforat distribuit la faţada principală (pălimar, frontonul foişorului, consolele stâlpilor dezvoltate în arcade ajurate) constituie o modalitate de particularizare a construcţiilor.

Portul popular se înscrie, prin caracteristicile sale, în aria de interferenţă dintre portul popular argeşean şi cel teleormănean.

În domeniul artei populare, s-a remarcat, în fazele finale ale concursurilor naţionale organizate în perioada anilor 1956–2006, creatoarea Ioana Stan din localitate care a obţinut premii ori menţiuni pentru confecţionarea ţesăturilor de interior.

În domeniul folclorului literar local, printre cele mai reprezentative creaţii de acest gen, se înscriu doinele: De-ar fi trandafiru-n floare; Frunzuliţă, fir rozet; Munte, munte; Marine, dragă Marine.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, elemente de particularizare locală prezintă dansurile: Cazacul, Căluşul, Floricica, Hora mare, Orgencuţa (Orjanca, Orjăncuţa), Sârba, Ungurica.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚**Biserica** «Duminica Tuturor Sfinţilor» **Ceauşeşti** [1880-1881]~ctitorită de obştea satului; construită pe locul unei bisericuţe de lemn „ruinate”•intervenţii: 1925; 1942; 1957; 1964; 1972 •pictură murală: anonim [1881].

✚**Biserica** «Sf. Vasile»+«Cuvioasa Paraschiva» **Ceauşeşti** [1873]~ctitorită de preot Dobre, preoteasa Anca şi „toţi fraţii care au ajutat”; construită din „bârne de lemn aduse din pădurea boierului Ion Cuţitaru •intervenţii: consolidarea soclului [1947] •pictură murală: Petre Apostol [1873]; restaurată.

✚**Biserica** «Duminica Tuturor Sfinţilor» **Oarja** [1875]~ctitorită de obştea satului, pe locul bisericii de lemn de la care s-au păstrat pisania şi uşile împărăteşti •intervenţii: consolidarea fundaţiei [1924] •pictură murală: Ilie zugrav [1875]; repictată de Stănică Georgescu [1934].

✚**Biserica** «Duminica Tuturor Sfinţilor» **Stănislăveşti** [1886]~ctitorită de preot Neacşu Ilie, Rada, Dumitru Dumitraşcu, Marin Buican ş. a. •intervenţii: consolidare cu centuri metalice [1941] •pictură murală: Ilie Petrescu, George Petrescu, Nae Popovici [1886]; restaurată de studenţi ai Institutului de Belle Arte-Bucureşti, sub conducerea lui Costin Petrescu [1930].

✚**Biserica** «Naşterea Maicii Domnului» **Stănislăveşti** [1922-1923]~ctitorită de Badea Cârstea şi fiii săi; pereţii sunt construiţi din bârne de lemn •pictură murală: Grigore Pelinescu-Piteşti [1923]; familia ctitorului în tabloul votiv.

✝**Cruci de piatră**: **Ceauşeşti**: 1791-1792 [7300] –[▲]– în curtea bisericii ■~**Oarja**: 1814 septembrie 17 –[▲]– lângă fântâna Cârstoiu.

✝**Monumente eroi**: **Oarja** [1916-1918]; [1919] – la ramificaţia spre Rociu ■~**Oarja** [1916-1918; 1941-1945]; [1939] – lângă Biserica Oarja.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 229 locuitori ai comunei Oarja, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [3], Primul război mondial [169], Al doilea război mondial [57].

IN MEMORIAM

✪ **ALBU RADU** [1927-2008] – publicist, referent literar, editor, membru al U.Z.R.; redactor al revistelor: „Tribuna şcolii argeşene” [1970-1971], „Glasul dreptăţii” [1990], „Silva argeşeană” [1991-1992]; colaborator la publicaţiile: „Argeş”, „Curierul zilei”, „Oltul”, „Opinia”, „Orizont”, „Societatea argeşeană”. Opera principală: «Odiseea trăirilor în şcoala şi presa argeşeană» [2008].

✪ **DUMITRESCU NICOLAE** [1912-1939] – inginer chimist, ofiţer de carieră, remarcabil inventator în domeniile explozivilor şi armelor antitanc; deţinut politic pentru convingeri de extrema dreaptă, asasinat.

✪ **IONESCU ZICU (GHEORGHE)** [1926-2008] – medic şi publicist cu preocupări susţinute în evocarea Rezistenţei anticomuniste din România; istoric al unor monumente religioase demolate de regimul comunist. „Ca medic, a vindecat o mare de oameni; ca jurnalist şi istoric, nu s-a oprit din cercetarea istoriei Argeşului contemporan nevindecat de comunism.”. Opera sa fundamentală este «Martiri argeşeni şi musceleni. 1939-1984», Piteşti, 2006 (în colaborare cu muzeograful Remus Petre Cîrstea).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 333-334.

Dumitru Zamfir– *Monografia comunei Oarja,* Piteşti, 2009; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

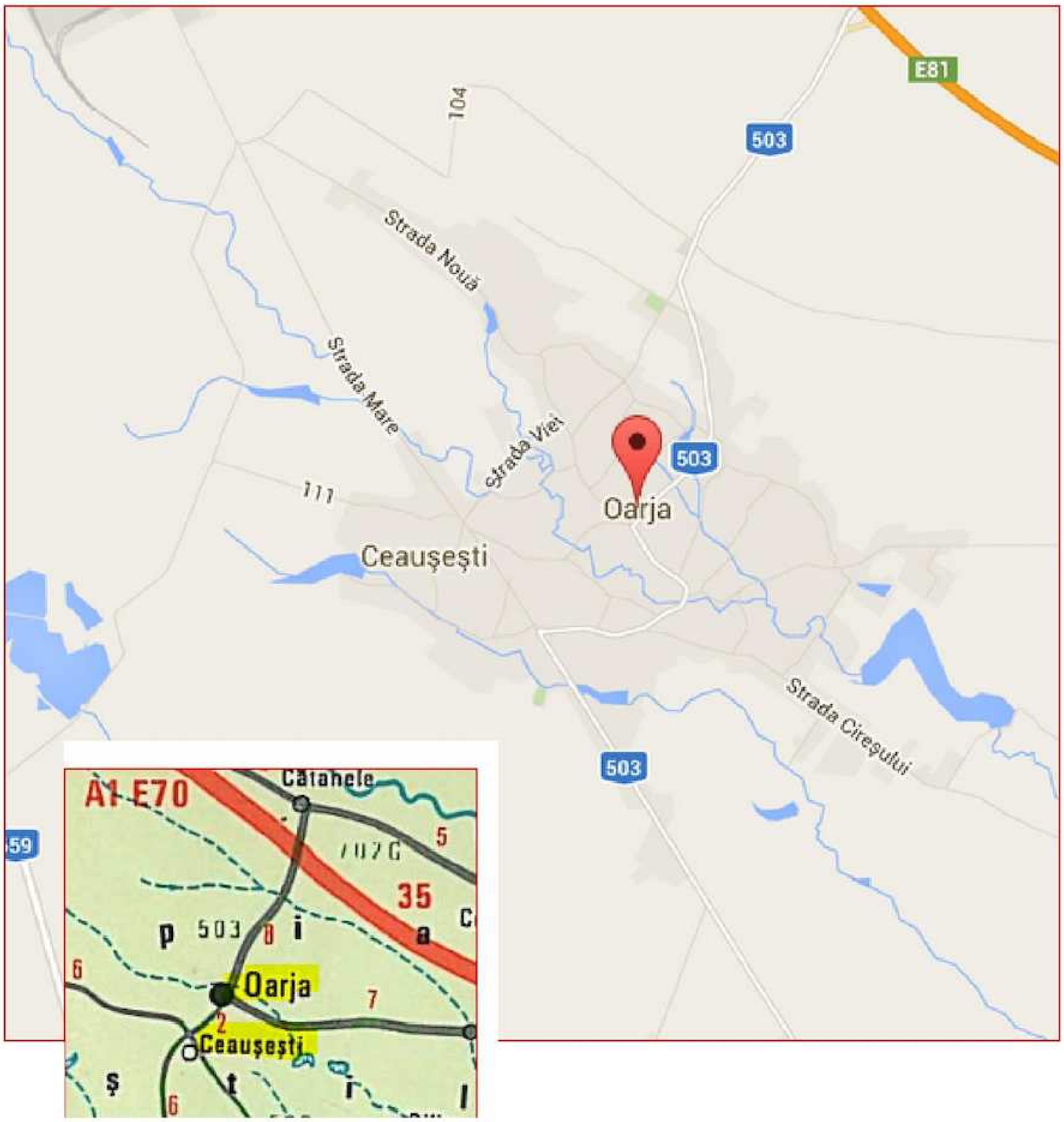
E81
503
104
Strada Nouă
Strada Mare
Strada Viei
111
Oarja
Ceaușești
Strada Cireșului
Cătanele
A1 E70
35
503
Oarja
Ceaușești

PRIMĂRIA COMUNEI OARJA.

BISERICA CEAUŞEŞTI.

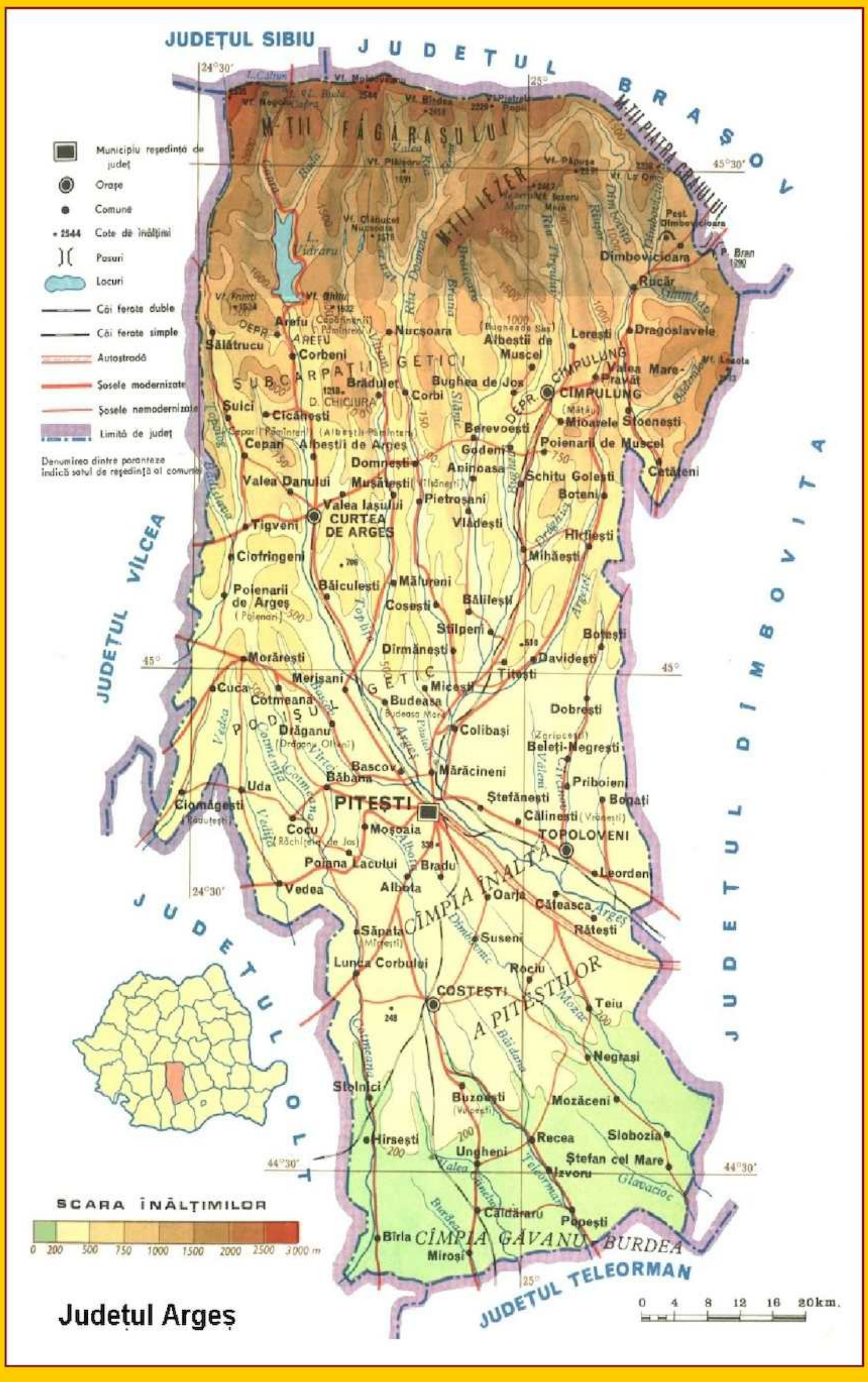

Județul Argeș